

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyilttár petitsora 50 fillér.

Főszerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapfajdosító:
STRAUSZ SÁNDOR.

Muraköz multja.

Irtá: Haller Jenő,

Az időtlen idő guzsalyán, — amelyet a megvéhéd krónosz forgat újjai között, — az események hosszú szövedéke gombolyodott föl vagy le (ahogy vesszük) azóta, amióta Muraköz Pannónia csücskéből átvándorolt Magyarország földabroszára.

Ezer esztendő: töméntelen évláncolat. És Muraköz ebben a tómerék kiterjedésű és mégis semmire zsgorodó kokeretben mint közjogi birtok kevés, de mint adomány annál több gazdát cserélt.

Azt mondják — és nem ok nélkül! — hogy a történelem megisméltető mozsanatok sorozata.

Ennek a megisméltetésnek nemcsak jogi, de gazdasággpolitikai, nemzeti és erkölcsi következesei is vannak.

Mellözve az ezen lap kizárólagossági irányával meg nem egyező vonatkozásokat; itt csak a nemzeti irányzatok alakulását kívánjuk taglalni röviden.

Muraköz népe és népének élete a viágtörténelmi folyamatokkal kapcsolatba ritkán, voltaképp csak a köllő Zrínyi korában jut. Ennek nincs a sziget fejlődésére s nemzeti megszilárdulására jótékony hatása.

Ellenben két tényezőnek: a birtokosok cserélődésének egyrészt, — másrészt meg az idegen szellem benyomulásának rossz, áldatlanul gonosz konzekvenciái vannak szüntelenül.

Tudjuk, hogy Muraköz a Németujvári gróloké, a szomorú emlékü Cilleyeké s néhány horvát báné volt; majd a poétában elhunytával Spankan, Chikuliny, Pignatelli es az Althanok kezére jutott.

Az idegen és jórészt ellenséges indultal telített lelki gazdák alatt idegen szellem vált úrrá Muraközben.

Tudjuk azt is, hogy a nép anyanyelve a történelmi korban mindig horvát volt. De az is nyilvánvaló, hogy az örökös harcokban ellentétes felfogások és egymást kontrakarizozó törekvések ütközö-pontja volt.

Csoda-e, ha a nép elvadult, ha kulturai fejlődésének szögmerője inkább visszaesést, mint haladást, inkább batoratlan stagnálást, mint előretörő férfiaságot s inkább meddő küzdelmeket, mint eredményes munkásságot tüntetett föl.

Lehetett-e szó nemzeti politikának — ami alig is volt — keresztülviteléről, magyar gondolkodás meggyökerezetéséről, s a nemzetelhez való tartozás gondolatának és érzetének megalapozásáról ott, ahol a kenyerét feltő jobbágy félkezét az eke szarván, mási-

kát a lödingou nyujtatta? Mi jót várhattunk volna attól a néptől, amely közjogi hovatartozóságának tudatára nem ébredt? Nemzeti közszellem alakúlhat-e ki ott, ahol egyszer a török ellen kell fegyvert fogni, aki kacérkodik Frengepánékkal; s ahol másszor a magyar ellen usztják azokat, akik Magyarország szabadságának, alkotmányá, érintetlenségének és a restitutis in integrum elvének voltak letétemény erei és őrtálló alabárdosai?

Avagy megütközhetünk-e pl. a légrádiak maguktartásán 1708-ban, midőn u. azok a vitézek, akik a magyarság ügyének védőpaizsai voltak, Bottyán generális kurucjai ellen irányozzák fegyvereiket? Mikor hátul Jelassich Gábor alezredes, északról Balogh Ádám és Eszterházy, közvetve meg Heister es — a nyomorúság szorongatta őket?

Bocsánat a szubjektívizmusról, de e sorok rovója is muraközi s ersiben a Zrínyikapitányok egyikének, Lápossinak vére folydogál; midőn tehát a fenti tényekre utalna, csak a tárgyilagos történelmi oknyomozásnak, s a gazdasági és lélektani okozatoknak rugóit keresi.

Ha a politika a szükségszerűségek tudománya, viszont Muraköz hadinépének viselkedése pedig szükségszerű és természetes okozata az életöztön kényszerítő hatalmának.

Muraköz lakossága tehát a multban se gazdaságilag, sem erkölcsileg, se pedig nemzetileg nem fejlődhetett.

Mit kívánhatunk oly néprétegtől, amely folytonosan más kenyereért dolgozik, hogy maga ékesen maradhasson? Mit remélhetünk oly népkeverektől, melyben a magyar, szlovén, cseh, francia, török, turáni es más törzsek elegyes vére a tiszta típus kialakulásául visszaveti? Lehetett-e kedve a muraközieknek megtanulniok nyelvtől, mikor Ujzerin ostrománál, Kanizsa megvívásánál majdnem minden nyelvnek elsőbbsége volt a magyar fölött? Lelkesedhetett-e a multban ez a faj a magyar függetlenségért, mikor a polgárság neki több hasznot hajtott, mint a szabadság vagy szabadosság? — mikor látta, tudta, tapasztalta, hogy a Zrínyieknek, kik a magyar hazáért, a Rákócziaknak, kik a magyar szabadságért harcoltak önzellenül es odaadón: vagyonukkal, becsületükkel, személyes szabadságuk elvesztésével es életök árán kellett az örök nyugalanságot az öröknyugalommal felcserélniök? —

... A Lámák papjainak, ha az öröklágozságot nem akarják idő előtt látni: örököslettségében kellett es kell élniök. Mi, ha »intellektüellek« akarunk lenni s ha azon akarunk dolgozni, hogy fajunk es rokoni a

haladás világozságának fénykorába jussanak, kötelesek vagyunk a sötét mult fátyolát szétszakgatni, hogy a haladásnak ösvényét nyissunk s Muraköz népet a nemzeti művelődés igéretföldére bevezethessük.

A vértanuk földjéért.

— Damjanichné levele a magyar nőkhöz. —

»Minden emlékmű, mely nagyjaink emlékeztét jelöli, a hazafias érzelm Mennonszobrává válik; szava elhat a leghidegebb szivig is, hogy bennük e hon, e nemzet iránt szeretet fakasszon. De ha szent az a hely, mely nagyjaink életére, tevékenységére emlékeztet, mennyivel szentebb az, melynek porát hőseink vére áztatta, hol utolsó sőhajtott életüket feláldozó honszerelmük!... Más nemzetek kincsen, aranyon tennék maguk tulajdonává az ilyen helyet egy pillanat alatt — s nekünk magyaroknak, egy pár ezer koronánk sem volt, egy év óta, hogy az aradi vértanuk vesztőhelyét örök nemzeti birtokul megszerezhesük! A szegény pirját kell, hogy arcunkra kergesse az a — szelid szóval élek csak — lúnya nemtörődömség amellyel a vesztőhely megváltására alakult bizottság felhívását fogadtuk, amellyel leliportuk legnagyobb hőseink iránt élő (?) kegyeletünket. Ők életüket áldozták a mi jelenünkért jövőnkért s nekünk, a törpe utódoknak, nincs egy pár koronánk, nemhogy ez áldozat nagyságát viszonzhassuk, hanem, hogy legalább az áldozat helyét a jövő számára megtarthassuk s esetleg kegyetlen kezek dulásaitól megőrizhessük.«

S ez a rettenetes nemtörődömség: agnek micsoda keserűséggel kellett végignéznie: nem végigszenvednie annak a nagy szent asszonyoknak, aki a hősök legnagyobbához fűzte élete sorsát viruló ifjúságától élete végéig. Micsoda kálváriajárás lehetett számára, midőn látta, hogy a nemzet kegyetele egykedvűen elfordul az adakozás perselyeitől, holott ő sohasem szünt meg férje emléket őrizgetve, — nemzete érdekében küzdeni, dolgozni, alkotni. Ragyogó estélyekről, fényes toalettekről, ékszerekről hasábszáma számoltak be a lapok, de arról: megvan immár az aradi szent föld megváltására szükséges összeg — mi bántó ellentét — mindeddig nem olvashatott... Hol van az a sokat emlegetett magyar áldozatkézség, ha most sem birt megnyilatkozni!?

Ezek a gondolatok támadtak föl vád-lólag telkünkben, midőn egy nemes kéz azon levelekre figyelmeztetett bennünket, amelyeket Damjanichné aláírásával most küldözget

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Ára 120. Kapható minden gyógyszerárban. — Készítő Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszt. 3 dobozát ingyen postai szállítás. 687 3—52

szél az aradi bizottság. A hősök hősenek imádott neje, az alkóló, nemzeteiről szive szakadtáig buzgó magyar nagyaszonnyok mintaképe, akit csak hódolatunk illetve, kérelemmel fordul a magyar nőkhoz: terjesszék ismerőseik körében azokat az egykoronás sorsjegyeket, amelyeknek árából talán összegyűlik az aradi vesztlőhely megváltásához még hiányzó pénzösszeg, hiszen csillogó ékszer, automobil meg egyéb nagyrabecsült holmi kecségteli a mindig nyereségre vágyókat. Magyar asszonyok!

Ha volt lelkünk egy év óta végigjártni Damjanich özvegyével a keserűségnek ama kálvariáját, legyen meg most bennünk az az erős szándék, hogy ennek a szent asszonynak szavát nem engedjük a pusztában elhaló szóként elhangzani s megteszünk mindent a magunk körében, hogy a sorsjegyek egytől-egyig elfogyjanak s így megszerezük neki azt az örömet, hogy az ige testlé válhasson.

Akinek volt valaha vágya, mely tüdőszinbe vonta leányálmait, mely asszonykorában megremegtetle a szívet s verőfényessé tette rapszódáit: Óh az hallgasson annak az ezüsthajú, finomlelkű nőnek könyörgő szavára, akinek egész életén át egy szent vágya volt: a vértanú földjének megszerzése a nemzet számára.

Mi dicsőség volna a magyar nőkre, ha azt a főséges gondolatot, amelyet a férfiak nem bírtak megvalósítani, lelkesedéssel és kitalással valóra váltanák

Magyar asszonyok, hallgassatok Damjanichné kéré szavára!

K Ü L Ö N F E L É K.

Pistukának.

*Harangszókor nekem is van
Egy hó imádságom,
Imádkozom az istenhez,
Hogy te légy a párom.*

*Holdvilágos esendes este
Nekem is van vágyom,
Ohajtom hogy mindörökké,
Te légy az én párom.*

*Álmothozó bűvés éjjel
Nekem is van álmom;
Bár csak képzelt valóság ez,
Hogy te vagy a párom.*

*Szenvedésem közepette
Az a sóhajtasom,
Kárpótlásul mindezekért
Te légy majd a párom.*

*Törhes küzdő napjaimban
Ha bus jövőm látom,
Egyedül vígaszom az,
Hogy te léssz a párom*

A régi magyarok gyermekjátékai.

Manapság a sportok, a testedző játékok fontos missziót töltenek be s azokat egyedül nem csupán játékoknak, hanem egyenesen az egészség ápolására szükséges gyógyszereknek tekintik. Ne gondoljuk azonban hogy a játékok a régi időkben tisztán a szórakozásra szolgáltak, mert már a régi római korban is a gyermekek játéka, mintegy bevezetést alkottak a későbbi harcászati műveltekhez.

Minden egyes játéknak megvolt a maga jelentősége, melyből azután a későbbi komoly harci cselekedet fejlődött ki.

Mindaz természetesen nagyrészt a fiúk játékaikra vonatkozott, mert a lányok különböző mulatságai nem képezhettek semminemű későbbi komoly dolog bevezetését, hanem tisztán a szórakozást s testi egészségét előmozdító eszközök voltak.

A régi korbeli fiugyerek játékaik nem egyebek, mint apró harcjátékok, mint játékká szervezett testgyakorlatok.

A lapdjáték, a parittyázás, nyilazás nem egyebek, mint a római gyerekek játékaik, melyek által vívni, célozni tanultak, azon korban, mikor még a löfgyereket nem ismerték.

*Ha öröm ér, kétszer érzem
En a boldogságom,
Mert tudom, hogy lesz nagyobb is:
Te léssz kedves párom!*

Kozma Imre.

— **Halottak estéje a temetőben.** Verőfényben ragyogott a Nap Mindenszentek délutánján; mintegy ellentéte volt a temetőben összegyűlt gyászolók mély szomorúságának, kik eljöttek, hogy felejtethetetlen halottaik sírját ellepjék az ősz utolsó virágaival. Megható volt az a kegyelet, mellyel a tanítóképzőintézet ifjusága állotta körül két tanárának és egy pályatársuknak sírhalmát s a gyönyörű gyászdalok, melyeket a hantoknál énekeltek, sok szemből csaltak elő könnyeket. A Nap leszállt, de a temetőben ezer, meg ezer gyertya fénye terjesztett nappali világszínű s az alkonyi szellő buzgó imákat röpitett az Isten trónusa felé.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lépi Valeria dráviadiói áll. elemi iskolai tanítónőt a nagyugróci áll. elemi iskolához eddigi minőségében helyezte át; Pálinská Béla győri és Zoltán Dénes fiúmei áll. elemi iskolai tanítókat pedig kölcsönösen áthelyezte.

— **Kinevezés.** A közös hadsereg rend. lapja szerint Öfelsége a király, Ursyn Prusinszky Szaniszló lovag ulánus alezredesi ezredessé nevezte ki.

— **Uj megbízottsági tag.** Bottornyan vármegye bizottsági tagnak Huszár Pál dr. Csáktornya járási szolgabíró választatott meg egyhangulag.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hertelendi Zsigmond okl. tanítót, a csáktornyai áll. tanítóképzőintézet volt növendékét a szanki áll. elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **A hattyszappán** (Schicht szilárd kálisszappana) egyedül hibája az, hogy tulságosan jó és tulságosan kiadós. Senki sem akaja elhinni, hogy a hattyszappannal való egyszeri átvonás, más szappannal való 3—4 szeri átvonást pótolja. Ha a szappannal takarékoskodni akarunk, nem szabad azt vízben hagyni. Mint hogy a hattyszappannak hideg vízben is teljes a hatása s ezerszer a hideg vízben is könnyen oldódik, használatánál kettős elővigyázatosság ajánlatos. Észsz-rü használatnál azonban, a hattyszappan mindenestere nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb szappannak is bizonyul.

— **Anyakönyvi kimutatás.** A helybeli anyakönyvi hivatal a következőkben mutatja ki városunk népesedési viszonyait a folyó év 3 évtizedében: született 17 fiú és 16 leány, meghalt 12 fiú, és 8 leány. Szaporodás tehát 13.

— **A hegyközségek számadásai.** A m. kir. belügyminiszter értesíti valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságot, hogy a hegyközségeknek a hegyközségi gyűlésről megállapított évi költségvetése és zárszámadása felsőbb jóváhagyást nem igényelnek. Ha azonban valamelyik érdekelt fél a hegyközségi közgyűlés ily irányú határozatát magára vagy a közérdekre nézve sérelmesnek találná, úgy az 1894 évi XII. l.-c. 72. §-a értelmében a törvény 102. §-ában megnevezett hatóságokhoz fordulhat jogorvoslat céljából.

— **Zsebtolvaj a templomban.** Halottak napján történt a templomban, hogy Horváth Éva 45 éves özvegy napszámosnő Belovits Franciska battányi lakostól ellopta ennek pénztárcáját, melyben 7 kor. 74 fill. volt. A tolvaj nőt a bíróságnak adták át s így elveszi mellő büntetését az Isten házában véghez vitt tolvajlásáért.

— **Máv előléptetés.** A Magyar Államvasutak igazgatósága f. hó 1-én Alsözeghy Győző mérnököt a VIII. fizetési osztályból a VII. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába mernökké léptette elő.

— **Kifogott hullá.** Mult hó 27-én reggel Muraszelence község határában a halászhok egy 20-22 év körüli férfi oszlásnak induló hulláját fogták ki a Murából. A megtartott orvosrendőri vizsgálat kiderítette, hogy a hullá mintegy 6—8 héttel ezelőtt kerülhetett a vízbe, még pedig pedig öngyilkosság folytán, miután a hullán külérőszak nyomai találhatóak nem voltak.

— **Uj tanító.** Sáringer János, a csáktornyai áll. tanítóképzőintézet végzett növendéke, a mányi felekezeti elemi iskolához választatott meg osztálytanítónak.

— **Könnyű testi sértés miatt állították** Kukovec Jakab tótfalusi lakost a királyi járásbírószék elé, mint Jarnovics Tamás tótfalusi lakoson követelt el.

— **A hangos polgár.** Petrinovics Antal lapáthegyi lakost a nyelve juttatta a csáktornyai királyi járásbírószék elé. Ugyanis okt. 29-én hangos szóval kifejezett veszedelmes fenyegetéseit közszend elleni kihágás miatt, bekísérték a csendőrök. Petrinovics kétségkívül beigazolta a »hallgatni arany...« közmondás valódiságát.

— **Tolvaj triumvirátus.** Tyukhúrsá eheztek Pintarics Ferenc ferenchegyí, Ambrus Antal és János kedveshegyi lakosok s hogy e testi vágyukat méltóképen kielégíthessék,

Még a XVII. század végén Kolozsvárt a konviktus udvarán tekéző-kő állott, amelyen tekézték; ez alkalmasint a mai, ugynevezett kupli. Esős időben pedig ostábla, lud, prágány s több effélével mulattak, melyből a két utolsó már nem is ismerjük.

De van még egy, melyet okvetlenül fel kell említenünk. Egy olyan játék, a mely közben, a monda szerint, Mátyás király egy hadvezéri talentumot fedezett volna fel. Ez a játék: a katonásdi. Hogy mennyire viték ezt a játékot eleink, egy esetet kell elbeszelnünk.

II. Rákácz György helyebé Barscay Ákost választották fejedelemmé s a két fejedelem közt folytonos, áldatlan küzdelem folyt. Ez a körülmény még a gyermekek kedélyére is oly befolyást gyakorolt, hogy a katonásdi játéknál vezéreket választva, őket a két viszálykodó fejedelemtől neveztek el.

1660-ban az történik Nagyváradon, hogy egy játék alkalmával a Barscayok vesztieni kezdenek s a várbeli őrizetből néhány suhancot arra bírnak, hogy velök, mint Barscaypártiak harcoljanak. De a tréfa oda lyukadt ki, hogy néhányat megsebesített; mire Gyulay Ferenc várpáncsnok, Rákóczy hű embere, katonaságot küld ki s többeket befogat.

Mikor kikérdezésre került a dolog, Gyulay tüzbe jött:

- Melyik részen harcoltál?
- Rákóczyén.
- Ember vagy! Mehetsz!
- Hát te kölyök?
- Barscayén.
- Fogjátok meg.

S ezeket lehuzatta tiz körműkről.

Egészen más természetű volt természetesen a leányok játéka. Az ő cicafutásuk, lapocka, hunyóska, benn a bárány kűnn a farkas-féle játékok, melyekben a kétnemű gyermekek együtt futkóztak: szintén testgyakorlatoknak tekintendők, de már harcászati célokat nem szolgáltak.

Ugy a régi fiújátékok, mint a leányos társasjátékok azután hovatovább átalakultak s belőlük fejlődtek ki azok a szép, nemzetünkre jellemző társas mulatságok, melyek kűnn a vidéken, a fonokban s összejöveteleken még ma is divatoznak és sok örömet szereznek művelőknek.

A régi időkben azonban még a gyermekek is, komolyabbak voltak. Nem tudjuk, az idők gyors rohanása, az idegek elkopása okozói-e ezeknek a tényeknek, de régekte még a játékok is komolyabban fogták fel.

okt. 13-án elmentek az esti órákban Novák Mária kedveshegyi lakos udvarába, a mítsen sejtő nőre rázárták kivülről az ajtót s a tyúk kretreblő kilopták 5 tyúkot és 1 kakast. De sajna, nem élvezhették fáradságuk gyümölcsét, mert bekisérték őket a nagykanizsai ügyészséghez.

— **A Déli vasut tarifái.** A kereskedelmi kormány, mint már megirtuk, hozzájárul a Déli vasut tarifáinak felemeléséhez, úgy hogy a Déli vasut magyar és osztrák vonalain egységes tarifa lesz. A tarifákat magyar és német nyelven fogják nyilvánosságra bocsátani. A Déli vasut tarifa felemelése 7 százalékos és a vasut legalább öt millió korona bevételi többletet vár a tarifaemelésből.

— **Agyonrugott vásáros.** Tragikus vége lett Ruzsics Bálint 19 éves murakirályi suhancnak, kit a muraszerdahelyi vásáron egy ló agyonrugott. A szerencsétlenség a muraszerdahelyi »Mura csárdá«-ban történt az alatt, hogy Ruzsics lovát meg akarta itatni. A halálos rugást egy idegen ló okozta. Ruzsicsot szíve tájéka rugta meg a ló, amitől szörnyet halt. A szerencsétlen ifjut még aznap szállították haza, hol nagy részvét mellett eltemették.

— **Megyebizottsági tagválasztás.** A csáktornyai kerületben Cvelkovics Antal biz. tag elhalálozása folytán megüresedett egyik törvényhatósági bizottsági tagnak helyét betöltésére f. hó 4-én csütörtökön történt meg. A választás a városi tanácstermében folyt le. A választási eljárás elnöke Tóth István ny. tisztartó, jegyzője Fejér Jenő lak. pírti könyvelő volt, mint bizalmi férfiak Polyák Mátyás el. isk. igazgató, Pecsornik Ottó vendéglős, Horváth Pál városi pénztáros és Kollár József szentilónai földmives szerepeltek. A választás reggel 9 órakor kezdődött s véget ért d. u. 3 órakor. Leadott 409 szavazatból összesen 149, melyek alapján vármegyei bizottsági tagnak egyhangulag Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd választott meg.

— **Házipari-tanfolyamok.** A szelidényű öszipapokkal fogynak a mezők zöld foltjai, s hol rövid idővel ezeltől szorgalmasan dolgozó emberi-csoportok mozogtak a napsugaras tájon, ma nehéz hlás-párákban lomha varjak sötét pontjai gubbasztanak. A verejtékverő áldott mezei munkák után következnek a pihenés csöndes hónapjai. A pihenés, de szorgalmas emberre nézve nem a téllenség. A földmívelésügyi Minister ismert bőkezűségével az idén is gondoskodott, hogy gazdáink, de legkivált a serdülő fiatalok háziipari munkával ügyesítse kezét, s tegye hasznossá a tél máskülömben sok üres órá-

ját. Az idén úgy halljuk, Kisszabadkán és Drávadióson lesznek 4—4 hónapos tanfolyamok, melyeket Szenteh Dezső g. szaktanár e hó 3-án már meg is nyitott. A sokszor hangzatosított szocializmus ilyen gyakorlati kivitelben válik a népre nézve valóban üdvössé és hasznossá.

— **Ifjúsági egyesület.** Nemes célokért küzdő emberek ideája az a nagy cél, hogy minden polgára a hazának egyenlően kivehesse részét a tudás drága kincséből. E zászló alatt különösen a néptanítók seregének kell sorakoznia, mert ők vannak hivatalosan elsősorban elhinteni a tudás magvait, hogy nyomukban élteő gyümölcsöket teremjenek. Ilyen célból vonta egybe Zrinyi Károly képzőintézeti igazgató városunk iparostanonc ifjúságát, hogy azt a kevés oktatást, melyben eddig részesültek, hasznos ismeretekkel egészítsék ki. Ma egy hete tartották alakuló gyűlésüket, hol az érdekelt tanoncok szép számban jelentek meg s irakoztak be tagoknak a kéthetenként tartandó gyűlésekre. Elnöknek egyhangulag Zrinyi Károly igazgatót, alelnöknek Grau Géza gyakorlóiskolai tanítót választották meg. A jegyzői tisztelet a tanítóképző-intézet IV. éves növendékei töltik be felváltva. Ők látják el a könyvtárosi leendőket is. Az elnök lelkes szavakkal méltatta az egyesület célját s buzdította a tagokat szorgalmas tevékenységre.

— **(A krestelováci rk. magyar kápolna)** építési költségeire újabb a következők voltak zsvisek adakozni: Jézus Szt. Szive Paizs Budapest 40 K, Szta József és neje Cságli 10 K 20 fillér, dr. Rónay Károly közigyűző Budapest 10 K, Zsigmond Lajos Budapest 200 K, Őrihodosi körjegyzőség 9 K, Kir. Pénzügyigazgatóság Liptószentmiklós 1 K, Főszolgabírószág Szombathely 2 K, Németh Kelemen Jászberény 2 K, dr. Hochstrasser János ügyvéd Nagyikinda 10 K, Groszcek leányok Hátszeg 5 K. Összesen 289 K. 20 fillér. Ehhez hozzáadva a multkor kimutatott 3462 K 79 fillért, úgy az eddigi gyűjtés eredménye 3751 K 99 fillér. A t. adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mond és újabb adományokat kér: Molnár Pál elnök Krestelovacia (u. p. Dezanovac, Pozsega megye, Szlavonia.)

— **Sajtópör a »Comain«** miatt. Fürst Zsigmond dr. orvos Wettenstein József drt. és az általa feltalált Comain nevű szert az utóbbi időkben lapjában folytonosan támadja. Minthogy ezek a támadások messze túlmentek az objektív kritika határain és valóságos utcai hangú személyeskedéssé fajultak, Wettenstein József dr., Fürst Zsigmond dr. ellen,

Désy Géza dr. fővárosi ügyvéd utján a sajtópört megindította és megindította a sajtópört mindama lapok ellen is, amelyek Fürst Zsigmond támadásainak helyet atak. Egyébiránt dacára a folytonos zaklatásoknak, melyeknek úgy Wettenstein József dr. mint tudóvészelleni szeruma a Comain. vannak kitve, a Wettenstein Ambolatorium új, teljesen modern berendezésű rendelőhelyiségében, (Budapest, VI. Bulyovskya-utca 5 szám) egész nap zavartalanul folytak a szerumlások. A józan közöniséget nevelésge nyilatkozatokkal és egyéb, az orvosi etikával homlokegyenest ellenkező eljárásokkal nem lehet ellériteri attól, hogy betegsége ellen a gyógyulást ott keresse, ahol az tényleg kínálkozik is részére.

— **Vonatok összeültözése.** Október 30-án reggel az a hír járta be a várost, hogy az állomáson borzasztó vasúti-szerencsétlenség történt, mit a fővárosi lapok emberhalállal hoztak kapcsolatba. Ebből csupán annyi a való, hogy mikor szombatn reggel a 271. számú tehervonat a pályaudvarhoz közeledett, ugyanakkor indult tolatni a 250. számú tehervonat s a nagy köd miatt elévesztett jelzés folytán a vonatok összeültöztek. A személyzet közül senkisé sérült meg, azonban a két mozdony összeült s négy kocsit dült el többé-kevésbé megromlva. Nagyobb szerencsétlenség azért nem történt, mert a pragerhofi vonat hatodik kocsijának az összekötő kapcsa elszakadt s így a többi kocsi hátra maradt. A kár azért mégis vagy 51 ezer koronára tehető.

— **Szőlőbirtokosainkhoz!** Nagy Gábor szőlő-nagybirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tegezszett DELAWARE faj-szőlőnek termését az idén, a midőn az ország összes szőlő termését a betegségek majdnem teljesen lepusztították, a helyszínen tekintsek meg s győződjének meg, hogy a DELEWARE szőlőről tett állítások a valóságnak teljesen megfelelenek. Ezen felhívásra az ország borvidékeiről tömegesen utaztak Kólyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagu küldöttséget is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínen annyira el volt ragadtva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírű DELAWARE szőlőnek és borknak, hogy t. olasúnk saját érdekükben cselekszenek, ha meghozatják Nagy Gábor, Kóly, (Bihar m.) képes árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld.

— **Tűz.** Kotorban f. hó 1-én d. u. 3 órakor kigyuladt Placszó Mátyás és Kovács József közös pajtája, melynek telőzete és a bent lévő takarmány elégett. — A kár körülbelül 400 korona.

— **Az új postapalota** építését a jövő tavasszal megkezdik. Az annak helyén állott régi városháza anyagát árlejtés utján Bacsay Albert vette meg 1201 koronáért és köteles azt egy hónap alatt elhordatni. A bontás serényen folyik és már a földszinti résznél tartanak. Ez alkalommal érdekes megemlíteni hogy ezen régi városháza 1772 évben a villám által megromlott, ezért lerombolt és egyuttal csáktornyára áthelyezett drávaszentmihályi zárda anyagából épült 1775-ben. Dacára a közel másfél évszázadnak még mindig erős munkát adnak a csákanynak.

A fiuk mulatságaiból nem egyszer igazi harc kerekedett ki, melynél vér is folyt, a lányok társas mulatságain pedig nem egy későbbi fiatal pár találta meg jóvendőbelijét és boldogságát.

A mai játékok tényleg tisztán játékok. Ha sportszeriségüket elvitatni nem is lehet, mégis egészen más irányba terelődtek, mint a régi korok játéka.

Bizonyos, hogy most már minálunk is az iskolában olyan játékokat vezetnek be, melyek a későbbi férfikorban, mintegy előiskoláját képezik a katonáskodásnak s így lassan visszatérünk eleink praktikus gondolkodásához.

Az iskolai ezredek, a katonai gyakorlatok, a lövésiskolák, lövészversenyek mind azt a célt szolgálják, hogy az ifjúság e játékoknak későbbi időkben némi hasznát is lássa.

Romániában már régén bevezették az iskolai ezredek rendszerét. Minden iskola növendékeit teljesen katonásan kiképezi. Rendes puskaforgatást, vívást s egyéb, katonáknál szükséges gyakorlatokat végeztet, úgy hogy a fiatalok kikerülve az iskolákból, már teljesen begyakorolt, fegyelmezett ezredek alkotnak.

Ugy látjuk, hogy ez egészséges eszme lassan lassan nálunk is megvalósul s ha az ideit torna-versenyek el nem maradnak, már gyönyörködhetünk volna ilyen összyakorlatokban, melyek a gyermekek harcászati kiképzését célozzák.

Igy tehát láthatjuk, hogy az emberi korszakok maguk is bizonyos megszabott körben mozognak előre s az, a mi már elmúlt, bizonyos századok mulva ismét divatba jön s újszerűségevel hat.

Amit eleink oly bőcsen elrendeztek s a mit az elmúlt idők nemes patinával vontak be, az újra feléled s praktikusságával meghódítja a modern embereket.

S így soha kárát nem fogjuk vallani annak, ha mi is többet, bővebben foglalkozunk eleink visselt dolgaival s ténykedéseivel, mert nem egyszer lesz alkalmunk arra a tapasztalatra jutni, hogy bizony bizony nem egy dolgot jobban, szebben tudtak az óregek, mint mi életerős, kulturált, tudós fiatalok.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Pređplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradnici:
BEZENHOFER MIHÁLY I PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastik
STRAUSZ SÁNDOR.

Gnojenje.

Nebude zabadava, ako budemo nekaj malo navukov dali našim gazdom kak i kada je treba gnojiti.

Naši gazdi pod kuruzu redovito onda gnojiju, kada već kuruzu hoćeju sejati. Osobito ako suho ljeto dojde navek zgori takva kuruza, jer gnoj se je još ne razprhnul vu zemlji se kuri, kaj za kuruzu nije zdravo. Pod kuruzu je najbolje ako se gnoj navozi već pod jesen i tak se podorje čez zimu se gnoj razprhni zemlja se tak rekuć navzeme od gnoja i pognojena bude. Vu takvoj zemlji ili je preveć deđđa ili je premalo imamo navek lěpu kuruzu.

Velika falinga je to, da nekoji gazdi gnoja onak kak ga navoziju na zemlju, vngoput čez čelu zimu vuni ostaviju vu kupci. Ploha, deđđ, voda čisto izpere iz ovoga gnoja jakost. Tak bude samo ondi pognojeno, gde je kupec stajal. To se na dvětri ljeta još pozna, jer na takvim mestu je i potlam sve jako bujno, a poleg pak je slabo, gingavo.

Gnoja nikada naj neizvozimo vun, dok se nje dobro prezoril. Samo dozorjeni gnoj bude hasnil zemlji. Ako slamo vozimo vun, to neda vngno hasna zemlji. Gnoj se mora doma dosta dozortiti. Zbog toga gnoja moramo na njegovom mestu vu redu držati. Gnoja moramo višeputa polěvati. Tak bude se gnoj prekuril i dozorit. Osobito vu zimi imamo priliko, kada moremo svęga snega na gnoj natrpati, kaj vu dvoru počistimo. Ovaj sněg se pomalem tali, pak dosta vode da gnoju da se gnoj zori. Istina je, takvoga

gnoja je teži vun peljati, ali ako gledimo veliki hasen od njega, moremo reći, da se nam isplati.

To si naj dobro zapametiju oni gazdi, koji s kuruzinjem nastilaju. Kuruzinje samo onda dober gnoj postane, ako se još vu dvoru sprhni.

Pod pšenicu, i pod drugi žitek nikad nije dobro gnojiti predi kak sejamo. Pšenica je navek za kuruzom dobra. More se reći, da se navek naj gnoji zemlja predi kak za okopati (kuruzo, krumpir, repa i. t. d.) se biljine sejjaju vu nju. Ako svake tri ljeta gnojimo, onda si tak naj razdelimo: po gnoju kuruzo, drugo ljeto pšenica ili hrz tretje leto ječmen.

Moremo tretje leto po ječmenu posejati deteljicu, da bude četvrto ljeto zemlja za krmu. Tak se jako zemlja popravlja, jer deteljica gnoji zemlju.

Da kak gazda naj gnoji to si more izračunati, kuliko mekot zemlje ima i kuliko marhe. Onda si more zračunati, jeli svako tretje ili svako četrtro ljeto bude gnojil.

To je glavno, da čim više gnoji, tem već dobi iz zemlje. — Zato svaki gazda naj tuliko marhe država, kuliko mu je potrebno za gnoj delati i kuliko more zdržavati iz svoje zemlje.

Kad smo već tu moramo nekaj povedati i od pepela. Naši gazdi neznaju kak vngno je vrđen pepel. Ako je koja šetva na protuletje gugava, to ju samo s pepelom moremo popraviti tak da pepela posejamo po njoj. Takvo posejanje se nesme vršiti vu rosi i vu vetrenim vremenu. Zato samo on-

da posejamo pepel, kada je rosa prišla i tiho je vrēme.

Moremo preporučiti gazdom ove naše navuke, da naj je primeju, jer ako budu to obdržali, budu dobre zemlje imali.

Denes su zvun toga jako razširjene tak zvani delani (umjetni) gnoji, tojest prah. Ako ovoga vu njemu priličnu zemlju hasnujemo je jako dobro. Ali naši trgovci vngoputa samo da se rešiju praha, pak i ovoga mešaju, a gazdi opet ga niti vu priličnu zemlju (hamočna, ilovača, šuder svaki drugi prah hoće) nit vu priličnim vrēmenu razspaju, pak tak nema hasna. Gazdi, ako kupujuje praha, naj se trsjiu znati vu kakvu zemlju je dotaj prah.

Toliko od gnojenja za vezda. Vu ovih novinah budemo imali prilik još i više govoriti za tu stvar.

Zakaj se mora gospodar (poljodavec) vučiti!?

»Moj dedek- i moj otec su tak delali, pa su svega imali; zakaj bi ja delal drugač, kak moji predji!«

To je, onaj odziv, koj pri nas navadno sledi k opomenu- bolšemu gospodarjenju, ako ravno nega človeka, koj bi mogel tajiti da su denes potrebe vekše i da sve beži za kolom znanosti, da koj neće ili napre, mora da ostane, zato se moramo uvek vučiti. Nije samo dosta da delamo zrukom, nego da i delamo zglavom — Izobrazba. — Izobrazba toje ono, koje nam kmetom tak potrebno, kak zrak za življenje. Brez zraka nemre telo živeti, ra-

Ustav naše domovine.

Spisal: **Rhosóczy Elek.**
(Dalje.)

Više familijah čini občinu. Kaj je pri familiji otec, to je pri občini biro. Jesu male občine i velike občine. Velika občina je ona, koja samo od sebe more one terhe obnašati, koj zakon na jednu občinu naloži; ima svojega notarjuša, birova i poglavarstvo. I mala občina ima svojega birova i poglavarstvo, ali notarjuša si susednimi občinami zbira i ove občine činiju jednu notarjašiju. Velike občine su pri nas na pr. Csáktornya, Perlak, Drávavásárhely, Alsódomboru, Mura-szány. Male občine: Mura-siklós, Bányavár, Nagyatfal, Drávacsány, Miksavár, Alsópuzstafa itd. — K ovim moreju spadati tak zvani »puszta, telep« kak na pr. Dúshely, Puzstafa, koje nęmajaju svojega birova niti poglavarstvo.

— Zvun toga su s posebnim zakonskim juššom obdarjeni varoši (törvényhatósági joggal felruházott városok) i slobodni kraljevski gradi kak na priliku Budapest, Debrecen, Győr, Varasd itd. — Ovi mesto birova imaju »polgarmestra,« koj takve jušše ima kak pri nas veliki sudec.

Obćinskoga birova, poglavare i zastupnike občinari zbiraju. Svaki obćinar, koj je 20 lět spunil, pomaže obćinskim terhom doplaćati, dve lėti vu občini stanuje i ako je magjarski pripadnik, ako nestoji pod tuloškom ili pod velikom kaštigom, iztragom, ima pravo obćinske zastupnike zbirati. A koj je 24 lęta spunil, oh se more zebrati za obćinskoga zastupnika, ako more dokazati sve ono, kaj sam pri zbiraći spomenul. — V maloj občini je po navadi 20, a vu velikoj 40 zastupnikov. Zvun ovih su obćinski poglavari, kak obćinski notarjuš, podno-

tarjuš, biro, kassér, obertutor, dva ili četiri prisežniki. Polovica obćinskih zastupnikov se izmed onih zeme, koji vu občini najviše porcije plaćaju, ovi se imenuju za obćinske viriliste; a drugu polovicu pak zbiraju. — Ovi ravnaju sve stvari obćinske na posebnih sednicah pod voditeljstvom obćinskoga birova. — A na notarjuša su pušćene sve pismene stvari; nadalje na njega je naloženo predstaviti sve naredbe kaj od višeše oblasti dobi i paziti na to, da nebi obćinari odlučili moguće kaj takvoga, kaj se protivli zakonu i zakonskim odredbam. — Proti odluki obćinske sednice ima pravo appellirati svaki obćinar. budi on zastupnik ili ne. — Odluka prve obćinske sednice samo onda valja, ako k tomu dve-treće strani zastupnikov privolji i tuliko njih mora biti nazočnih na sednici. Ako se njih dve tretje strani nezide na sednicu, onda se za 15 dni druga sednica dr-

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE. Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva. 955-11-94

vno tak nemre brez izobrazbe uspevali na-
šo gospodarstvo!

Zato vtihnite zrečmi kaj nas budu
Gospoda včutili. Koji nigdar oralinisu; imaju
perno vrukah a ne motiko ili plug. Toje is-
tina, ali da su se oni od svoje mladosti včutili,
spreiskavanjem zemle, gnoja i semena i
delaju se, razne probe v orsagu ki puno
koštaju kaj kmet nije mogući i kada su si
pridobili potrebno znanost onda davleju i
drugim navuke bilo zrečmi — bilo spisi
u raznih novinama i knjigama! Zato bi-
svaki gospodar moral zveseljom se popri-
jeti, tako koristnili uputa koje su mu tak
rekoč zabadava nanudjene. Rajsi narod ver-
je onim ljudem, koji sve grdiu i koji još
niti u svojem življenju nisu nikakve znanosti
na gospodarstvenom polju pokazali, to pak
zato, da misliju da oni najviše razmeju. Za-
kaj bi druge bogali i tak još više škodiju
njihove reči onim, ki je poslušaju, kak njim
samim. To znamo, da prazen lagev ima veći
glas i ovo se puno puta čuje: kaj se za-
nas gospoda brineju? Odgovor: Zato, daje to
njihova sveta dužnost, zato da hoče svaki
Orszag da napreduje, zato troši puno i trošiti
mora, a napreduje samo onda, ako svaki
gospodar napreduje, svaka občina, svaki
kolar, svaka varmegija.

A mi znamo, da smo u Magjarskom Or-
sagu, gde samo razumno poljodelstvo nas
more srečne včiniti. Zato se i brine naš Gosp:
Minister poljodelstva, da imamo dobro fajto
bikov i kanžorov.

Kojim se občine gornjoga Medjimurja
tak dugo nemreju privučiti!

Vešički kmet.

KAJ JE NOVOGA ?

— Zbog nepazljivosti v nesreči.

Gagesch Andraš vlastelin iz Zichyfalva (To-
rontál-m.) se je iz svojom 14 lét starom
keerjom na kočiji peljal iz marofa vu varaš.
Ravno su se črez štreku peljali, da je cug
došel, šteri njim je kočiju zdrobil. Gagesch
je pod mašinu došel i odmah je tam vumrl.
Puca se je za mašinu prijala i tak dugo se
držala, dok je cug postal. Njoj se nikaj ni
pripetilo.

— Živani vu Srbiji. Kak smo već

ži. Ako je od važne stvari reč, onda se ima
odluka na varmegiju poslati radi potvrde.
— I tu mi odprosite dragi Medjimurci, da
vas na jednu falingu opoménem. — Pri-
nas je ta navada, skorom v svakoj občini,
da zastupniki više rezpravljaju občinske stva-
ri v krčmi kak v kancelariji. Vnogo je tako-
vih, koji se daju zebrati za zastupnika, ali
na sednicu se potruditi, to mu nešmek.
A v krčmi je jaksí, kak drugih desel. Čela
hiža ga nepregovori. Jaj onda siromasnomu
birovu ili notarjošu, ako se slučajno v tako-
vo društvo potruđi na kupicu vina. — Mes-
to dobre volje se samoga čemera zavžije.
Da bi imel sto vuh, ne dvé, svako bi mu
bilo puno, tuliko mu namčeju. Ej, dragi
brate, tebi je v kancelariji mesto birova ili
notarjuša na odgovor pobirati a ne v krčmi!
V krčmi daj mir človeku, koj ti je pun kan-
cellarijske duha i komaj čaka, da malo doli
stepe iz sebe praha, koj se mu v kancelariji
prijel na kaput. — I on ti je človek, i on
bi se rad negda malo zabavljati, razgovar-
jati med ljudmi, zato, ako ti neda za to
posebni zrok, naj ga bantuvati. — Još ne
zameriti na tuliko takovmu, koj je ne zas-

pisali, vu Serbskoj zbog nereda vu orsagu
su se jako podkuražili živani i den na den
je moči čitati od njivi zločesti čalarni činov.
Na okolici Markovca su živani na više
talijanski trgovcov na orsačkom putu nava-
lili, pak su jim peneze zeli. Od jednoga tr-
govca su 18 jezer frankov zeli i njega su
na smrt oranili.

— Cuga su zeli pod šekuciju.
Vu Remesu vu Francuskoj je ove dneve
egžektor došel na štacion, pak je jednoga
šnellcuga, šteri se ravno onda nuter dopeljal,
zel pod šekuciju. Jedna gospa je prosila
šekuciju, šteroj je železničko družtvo ni štelo
splatiti njoj zbog nesreče odsudjenu plaču.
Štacioneš se je suprostavil egzekturu,
šteri je nazadnje ipak dopustil, da se je
šnellcug dalje peljal, nego samo jedna koia
je dal kraj odkapčiti, štera je zel pod šekuciju.

— Genus pod vodom. Čudaputi je
moči videti, kak veter prah okoli zavrti,
pak ga vu zrak visoko odnese, ravno tak
takov vrteči veter na morju vodu vu zrak
poglene i kak strašno visoki vrteči turen
tira dalje, šteri tam, kud ga veter tira, čuda
kvara napravi. Ove dneve je vu Talijanskoj
kraj morja Genova zvanoga varaša oblejal,
i kud je išel, sve je porušil i čuda stvari
vu zrak sobom odnesel. Ov vodeni točér je
tam tri velike dréve vunstgal, i više hiž
krova je doli podrl. Jedna kola, na šteri je
do 30 metercentov hamoka bilo je vu krat-
kom hipu vu zrak zdigel i do 20 metrov
dalko hitil. Na jednoj fabriki je zrušil krova
i visokoga rafonga. Na sreću, ljudstvu se
nikaj ni pripetilo. Čuda hiž i fabrikov je
čisto pod vodu došlo, gde su stanovnikom
soldati i ognjogasci morali na pomoč dojti.
Na morju blizu Genova se je jeden damšit
skorom stunul vu toj pogibelji.

Ravno tak je i vu Francuskoj na veli-
koj okolici kraj morja velikoga kvara zro-
kuval takov vrteči veter ar je čuda varašov
i sel pod vodu došlo i čuda hiž se zbog
toga porušilo.

— Zamudil se je dati vračiti. Sól-
lyom Gábora u Csizteleku (Bihar-m.) je stekli
pes vgrizel. Nije išel odmah na vračvo,
mislił je da njemu to nikaj nebude naško-
dilo. Ali ipak se ni mogel umiroviti, zato
se je odpravil na put, da odide vu Buda-
peštu na vračtvo vu tak zvani Pasteur spi-

lupnik ili poglavar, on či donese napre ili
pita kaj takvoga od birova ili notarjuša —
i to spristojnim glasom — njemu ne moči
na tuliko za hudo zeli, kajti néma prilike
do njega dojti, ali zastupnik podnipošto nebi
smel za takove stvari birova ili notarjuša
natepati. A kulikoput vidimo, da ran takov,
koj je v krčmi vragometno jaki, v kancel-
ariji je tiho, kak miš v ljuknji, niti gusnuli
nevupa, nego kak stane prek praga z kancel-
ellarije, već njemu cvete ruža, zakaj ste to
tak i tak napravili. — Idi redovito dragi
zastupnik na občinske sednice, da te zoveju,
tam slobodno pitaš i reč postaviš, kaj te
goder tišči, zato su ti dali ljudi moč i ja-
kost, oblast, da mesto ujih govoriš. — Ako
pak nemaš k tomu volju ili vremena, onda
se zahvali i daj mesto prek drugomu, koj
se razni stim i ima i čuti volju vu sebi da
na njega naložene dužnosti podponoma i
podušnim spoznanju izvrši. — Zato se veli,
da je dobro poglavarstvo pravi aldov za
jednu občinu, a hudo poglavarstvo gotova
propast.

(Drugiput dalje.)

talj. Na putu je zbetežal i med strašnimi
mukami je vumrl na Püspöklandnjaskom
štacionu.

— Smrt zbog explodiranja gaza.
Vu Tustanowicu (Poljsko) si je Reiter Leon
direktor ruda dal prepeljati gaz vu kvartelj
za svétiti i zarad kurenja, kojega su zabili
ove dneve zaprti. V noći je štela dekla de-
letu teha skuhati; da je šibicu vužgala, gaz,
šteri je već čeli stan obisel, je explodiral
od česa se je ves kvartelj vužgal. Reiterova
žena i dète su odmah vumrl. Reiter je po-
gibeljno oranjeni postal, za par vur je i on
vumrl. Deklu su v špitalj spravili.

— Beštijanski muž. Vu Barcsi Haupt-
mann Simon se je tak razsrdil na ženu, da
joj s nožom vusnice razrezal, zuba joj vun
vudril i pod silom joj štel jezika vun od-
rezali. Na veliko javkanje su se susedi skup
zbešli, ki su sirotu proti beštijanskomu mu-
žu obranili. Sirotu su v špitalj morali od-
primiti.

— Pripovest iz življenja. Vu Beču
se pripetilo na jednom grobju. Tam je uvěk
dost ljudi na grobju; přem ove dneve koli
Svi svetcov. Na jedenput se samo počuje,
kak nešči strašno zavikne. Ljudstvo je tam
počelo iti, odkud su glasa čuli i tam su na
jednom grobu jednoga človeka našli i jednu
žensku ki su se skup držali i žalostno pla-
kali. Ovi dva su si brat i sestra i posle
tridesti lét su se ve pri grobu svoji roditel-
jov opet sreli. Još 1879-to leto je brat Franz
odišel s doma i med komedijaše je stal.
Ovak je po čélom svétu vandral s komedi-
jaši. Domaći su nigdar né dobili nikov glas
od njega, i već su mislił, da se zgubil. Od
velike žalosti mu je mati na skorom vumrla,
za par lét takaj i otec. Sestra je vu velikom
siromaštvu ostala i prez ikakve pomoči vu
ležkoči zivela. Franz je strašno čuda pretr-
pel i na to došel, da komaj je mogel nazaj
dojti na svoje rodno mesto. Na ljedne je
bludit po Beču i nišče mu nikaj ni znal
povedati za njegve roditelje, dok se ve zišel
s sestrom pri grobu svoji roditeljov.

— Dr Gänger Jenő čaktornyanski
soldacki doktor, ezredorvoš, je avanziral za
doktorskoga glavara i vu Varaždin je pre-
meščen. Dobro poznatomu doktoru je tam
kvartir: Zapadno grabište 37.

— Cirkvu su porobili. Vu Constach
zvanom mestu vu Polskoj su cirkvu porobili
i više kak 15 milijon vrédnosti su tati odnesli.

— Mala pripovest od talijanskoga
kralja. Jedenput je kralj čisto sam odišel
med brége na vadasiju. Več je na vure dugo
hodil med skalinama, nego nikvu zvér je ni
mogel najti. Jenput je ipak na jednoga je-
lena trefil šteroga je strelil. Jelen se vu je-
den gliboki jarek zmotal. To vidi jeden
mladič, veli vadasu, za šteroga on nezna,
da je to kralj; da će mu on gori donesti
jelenu iz grabe.

— Dobro je — veli mu kralj — bu-
dem te počekal, dok nazaj dojdeš.

— Pak kaj dobim za moj trud?

— Kaj prosiš?

Dečko odgovori:

— Jeden franc, pak polovicu od vašega
zajtrega. Tak su se naravnali. Dečko je od-
šel i gori donese streljenoga jelena. Za to
je dobil, kak su se pogodili, jeden franc,
još zajtreka je imel dobiti. Ali da je vidil,
da je vadas samo povtrnicu pak kruha zel
naprè, se je zahvalil:

— Hvala lépo, ja ne jem to. To sam
mislił, da s finim gosponom imam posla, a
vezdom, da vidim kaj jeste, vidim, da ste
skorom takov siromak, kak sem ja sam.

— **Šala.** Ako se negda - negda skup sideju i gospoda delaju med sobom šalu i paradu. Na jednoj vadasijsi su bili skupa. Posle vadasijsije su se u jednoj maloj sejskoj krčmi skup zišli da se počineju. Kak tak pijeju. pak se rezgovarjaju, samo najedenput seli jeden:

— Vadijamo se, da nebudesh napravil jednu lehkú stvar, kaj ti bum rekel!

— No da vidimo, kaj je to?

— Vadijamo se, za deset litrov vina, da ti nemresh prék moje puške skočiti!

— No ne! Kaj pak, ako ti s pretegnjenom rukum pušku ober glave gori držiš, kaj pak, da ovak nemrem prek nje skočiti!

— Ne, ne ovak! Pušku doli denem na zemlju, pak ipak nebudesh mogel črez nju skočiti!

— No to bi rada videl! Vadijga gilla. Tu je ruka. Gdè je puška?

Ov je zel pušku, i čisto kraj stène ju je del, čisto pod zid.

— Skoči prék, ako moreš! — zavikne, pak se smeje sad ovim drugim, ki se je samo čohljal, pak je gledal pušku.

— Dobro je — je rekel — zgubil sam vadljinu. Krčmar donesite deset litrov vina!

Nazaj se je sel med kumaaniju, i dok su se ovi smejali znjega, kak se je dal fkaniti, on je furt premišljaval, kak bi mogel trompfa povrnuti. Za kratek čas se stane, pak veli prvešemu gosponu:

— Čujes! Vadijamo se, za sto forinti da ovak, kak je predi bila ja ipak budem črez tvoju pušku prek skočil!

— Prez toga, da ju nišce nebi s onoga mesta vkraj genul?

— Prez toga je. Puska tam ostane, gdè je i ve, pod zidom, pak ja ipak budem prek nje skočil. Gilla?

— Gilla — odgovori ov.

— Za sto forinti?

— Za sto forinti — veli ov.

Opet daju ruku i ov, šteri je ve vadljinu trčal da dozvati krčmara.

— No prijatelj — veli krčmaru — za kuliko bi vi dopustili na zidu takvu luknju predreti, da bi jeden človek mogel črez nju nuter iti? Za petdeset forinti bi to dopustili?

— Za petdeset forinti! — vikne krčmar — kaj pak da dopustim! S drage volje, za petdeset forinti!

— Tu imate petdeset forinti! Vezda pak fletno, s čim predi dajte napravil tam od zgor one puške vu zid prelo.

Kaj pak, da su se ve opet smejali nad ovim ki je za pol vure već zgubil vadljinu. Ar za pol vure je bila gotova luknja, i ki je prvič zgubil, ve je već mogel črez pušku skočiti. K tomu je još petdesetku vu žep del.

— **Osem žen ima.** Vu Ameriki vu Ontariju varašu, su jednoga Zimmerman Artur zvaloga človeka ravno onda prijeli, da se je osmiput ženil. Sve žene su još žive. Njgve dvè žene su ga javile i na to su ga prijeli. Ove dvè žene su se vu jednom družtvu spoznale. Čuda su se spominale za svo-muže, šteri su jako prilični, samo to jim je faljga, da čuda putujeju. Da je jedna drugoj tak pripovedala. kakov je njejni muž, onda su počele premišljavati, ali je nè isti jeden človek njiv muž K jednomu tajnomu redaru su išle, i za kratko vrème su već počele, da su dobro mislile i da ov njiv muž sedem žen ima, štere su sve jako zadovoljne s svojim mužom, samo tu jednu faljgu ima, da čuda putuje. Da je redarstvo s teška zazvedilo, gdè se zadržava i gda su ga prijeli, onda se je već osmiput ženil.

— **Pri sudu.** Pred jarašbirovom je bil na sudu jeden stari lopov — Bog zna šteriput ve — šteri je više v reštu, kak sloboden.

— No stari lopov — veli jarašbirov — opet ste tu?

— Opet — veli ov, pak se smeje.

— Ni vas sram? — veli sudec — već dvanajst lét kak svako leto imam svami posla.

— Kaj sam ja morli tomu kriv — odgovori ov — da jih kroz dvanajst lét nésu imenuvali dalje na törvénsyzék za birova?

— **Na luftbalonu prék morja.** Kak znamo luftbalon tam leti po zraku, kam ga luft, veter nosi. Projdući tjeđen je jeden luftbalon imenom »Tsudi« iz Berlina črez morje u Švedsko odletei. Jedenajst vur dugo je bil vu zraku, i 550 kilometrov daleko je odletei. Još duže bi bil mogel ostati vu zraku, ar više kak pol s hamokom napunjeni vreč su još imeli, štere bi bili mogli vun pušćati, da scim duže i više moreju vu zraku ostati.

— **Junačko delo jednoga žandarskoga stražameštra.** Vu Anini (Krasósözörény-m.) vu željeznickoga družtva vilanyfabriki je explodiral jeden kotel i tri težake su zidi, štere su se porušile, zametale. Nišce je ni ufal na pomoć iti ovim siromakom zbog velikoga i jako vručega sopula, k tomu je kamenje i zelezje doli curelo zbog explodiranja. Ravno vu tom vremenu je došel na mesto Fitlmann Lajos žandarski stražamešter, šteri je odmah nuler bežal vu porušenu hižu, i makar se je od vručega sopula na licu zežgal i na ruki ga jeden kamen oranil, za kratko vrème je jednoga težaka oslobodil i iz pogibeljnoga mesta vun donesel. Zatèm je još dvaput nazaj išel, i ove dva težake je još vun donesel. Uvèk je vu takvoj pogibelji bil, da će se hiža svaki hip podrći. Batrivnoga i vrèdnoga stražameštra su nazočni srčeno pozdravili. Iz med težakov su dva poltam vumrli, jednoga su vu špitalj spravili.

— **Novu formu puškin prah.** Vu Francuzkoj su novu formu puškin prah znašli. Pri soldatiji budu tam od vezda takov puškin prah nicali. Veliju, da mu nenaškodi tak fletno niti snèg, niti dežd, pak niti ne vužge se tak fletno kak ov, šteroga su ve nicali.

— **Ožura.** Ne samo pri nas v Medjimurju živiju dobro uzoraši, nego i drugdè, posud. Vu Budapešti su dvè kasse zatužili ove dneve, ar preveč velike procenti bere, pak su jim nikaj ni mogli naškoditi, ar potvrđene štatutume imaju. V jednoj kassi 18 v drugoj pak blizu 100 procentov bereju pak jim nikaj nemreju naškoditi. Čuvajte se od takvi kassov, još bolje od takvi ožurašov, ki sami s banke zemeju peneze, pak je na velike procente daju vun med ljude. Ovi znaju, komu su potrebni vu selu penezi, što je vu sili, fletno ga vloviju, ovak pak onak, da su oni nè židovi, da oni nedeju odmah s vekslinom pred sud, oni neceju tužiti, i Bog zna kaj se zmèšaju, samo da vas moreju vloviti. Da ste jim jenput v ruka, kaj oni mariju za to ili platite ili ne, samo da imate dobrostojatelje na vekslinu, procente je moći na novom vekslinu k dugu prepisati. Ovak raste naš dug i ovak postane iz 100 K. fletno 200 i Bog zna kuliko sto. Čuvajte se ožurašov! Ovi se kažeju za vaše najbolše prijatelje, daju vam najhujše navuke i poleg takvi zgubite svoje najbolše prijatelje, ki su vam uvèk nesebitno i rada bili na pomoć. Kulikoputi vas već opomina-

mo stanite vu družtvo i napravite občinske šparkasse. Zemite s ruk ožurašom siromakom ljudstvo. Ako nebudete napravili s čim predi to, za 5—10 lét bude već skorom prekeno. Poslušnite vaše najbolše i vaše iskrene prijatelje notarijuše, svećenike, učitelje budete vidli, za kratek čas čete se moći osvedočiti, da nikaj vam nebudete tak na hasen, kak občinske kasse. Vu svakoj fari bi mogli složiti. Dalje na magjèrskoj okolici su već posud takve kasse, samo tu se nemreju otomeljiti, ar ravno takvi vas puntaju i od toga razgovoriju, ki znaju, da onda je kraj njivoj ožuri i guljenja ljudstva. Poslušnite nas, budite vidli, kak za kratko vrème budete na pomoć svemu ljudstvu.

— **Beštijanski človek.** Vu Newyorku su vu jednoj hiži vu stènu zazidano jedno žensko mrtvo telo našli. Ni bilo moći poznati što je, ar što ju je vmoril, i opravu joj je pospravil. Za par dni je redarstvo zazvedilo, da je ova ženska 1907-mo leto došla v Ameriku s Thuringije i tu se je s jednim Müller zvanim baumeisterom spoznala šteri ju je ženil. Odišli su pohodit ženinine roditelje zatèm su nazaj odišli v Newyork, od onda su nikaj nè čuli za nje. Ovak je počelo redarstvo dalje iskati i za kratek čas su zazvedili, da se Müller baumeister ne zove Müller, nego Gerhardt. Već je redarstvu vu ruka. Gerhardt je vu ovina pod pet imeni s hamišnimi obećanjami iskal sebi zaručnice. I ve je bil s dvema pucami zaručeni, ove puce ve nemre redarstvo znajti. Mam, kak je ovu žensku s Thuringije vmoril, si je jednu Zilmer zvanu vdovicu zel, nego odmah, kak je dala imetka na njega prepisati, i nju je vmoril. Na redarstvu su ga tak dugo rotili, dok je valual, da je sedem žen imel i sve je vmoril. Nego tak misliju, da je ov beštijanski človek još više žen vmoril, ar to su već takaj zeznali, da je jednu Katz zvanu pucu takaj vmoril, za šteru on nikaj neče znati. Takaj i to su zazvedili, da je ov krvotok već 1896-to leto zel jednu pucu na selu, i tam je čelu familiju, japu, mamu i pucu skončal.

Nekaj za kratek čas.

Vlastelin. Kak ste kaj Lukács gazda, imate vnovg vina?

Lukács: Već nemamo, prosim tujh poznizno, prodali smo.

Vlastelin: Peneze ste, da kak, vu šparkasu deli.

Lukács: A kaj bi deli.

Vlastelin: No!

Lukács: Zapili sn.o.

Siguren muž.

Logar: Ejnje ejnje gospon Blek, de ste tak dugo bili? A de vam je puška?

Blek: Je, to jim je lepa pripovest. Kak sam jim došel k jenomu jarku, ne sam ga mogel prek preskočiti, zato sam najpredi prek hitel pušku.

Logar: Onda?

Blek: Onda sam ne vupal zanjom skočiti.

Logar: Onda?

Blek: Onda sam si moral sest i paziti na bregu, kaj nebi došel kakov zivan po pušku.

Logar: I onda?

Blek: I onda je ta došel jedan zivan odišel s puškom.

Gabona árak. — Ciena litka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	25.00 —
Rozs	Hrz	17.00 —
Árpa	Jecmen	14.00 —
Zab	Zob	14.00 —
Kukoricza	Kuruza nova	13.20 —
Fehér bab új	Grah beli	22.00 —
Sárga bab	› žuti	19.00 —
Vegyes bab	› zmésan	16.50 —
Kendermag	Konopljeno seme	17.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Tökmag	Koščice	26.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

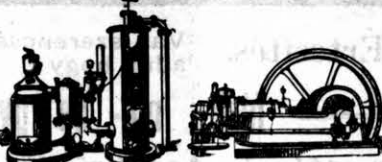
Császárfürdő Budapest. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szauna-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes reumatikus- és ideggyógyhatalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők, ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

AZ IGAZGATÓSÁG.

502 16-16

Kedvező fizetési feltételek! Olcsó árak!
Figyelem! Mielőtt motort vesz, kérjen tőlünk ajánlatot, mert a világon a legjobb az eredeti Benz szivógázmotor.

Antrazit, faszén, brikett és hasonló tüzelőanyagokhoz egyaránt alkalmas.
 Bármely nagyedényben azonnal szállítható.

Benzin, gáz és nyersolaj motorok a leggyorsabb kivitelben gazdasági és ipari célra a legmesszebb menő szavatosság mellett kaphatók. ::
Kalmár és Engel motor és gépgyárában Budapest V., Lipót-körút 22. sz. Arjegyék ingyen! 599 13-20 Szakember kiküldetése díjtalan

Egy 3-as számú
" Wertheim pénzszekrény "
olcsón eladó.
Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Pénzt takarít meg mindenki, ki bármely hirlapját, divatlapját, folyóiratát

Strausz Sándor
könyvkereskedésében Csáktornyán rendeli meg.

Schicht
szarvasszappan

mindig
a
legjobb!

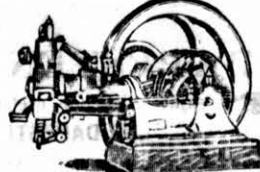
ROPS

biztonsági gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.
Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkeket árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.
Képes prospectus ingyen és bérmentve.

Rops Fémárú Részvény-Társaság
Budapest, V., Kilső-Vácz-út 74/16
Helybeli elárusítók:
Rosenberg Rezső, Waisz Sándor, Mráz Test-
601 13-50 vérek, Beryák Károly utóda.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzín, Nyersolaj-, Gáz, Petroleum-
motorokat „ lokomobilokat
valamint Szivógázmotorokat.
Meglepő ujdonság!
Egytetemes Generatorunkkal
a tényleges lóerő
óránként csak 1 fillérbe kerül.
647 4-20 Vezérképviselet:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „De-laware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép-elvételeket készítettem.
A felvétel áll: egy drb 20 éves csercspas kifogástalan dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több min' 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott véettek fel, a hol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélkül semmiféle szőlő-betegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télen soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért aki a valódi bőtermő és legnevesebb fajt akarja megszerelni, az csak a **NAGY GÁBOR-féle „DE LAWARE”** vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, természetén királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép-elvételeit szíves kivételben, továbbá a szöveg köz. köz. nyomott 40 szép képet tartalmazza.
képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki veltem címét tudatja. Okvetlenül kérje meg ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőültetvényekről és ligustállatokról is ad részletes helvisek utbaigazításokat.
NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KOLY pósta, Lávirda- és tővesszős állomás.
Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.
676 1-7

IZÉSEI JO KIVITELI MÉLTÁNYOS ÁRRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK
FÜLBELVALON KARKÖTŐK NYÁK-ÉKEK-GYÜRÖK-MELLTUK-ORÁK-LANCIK-ZSUSZUK-ÉVŐSZAKKÖZÖK-EZÜST-DISZTÁRGYAK-LEGNA-GYÖBB VALASZTERKA ES-BESZERZESI FORRASA

ZIRNER TESTVÉREK
UTÓDA SZIZT MUGO
BUDAPEST NY VÁZSILITCÁS
SZEMÉLYI KISVITELI KÖRÖKÖZVÉNY-BETÉTELJÜNK
ALAPITVA 1834-ÉBEN
MELLO RIZIK-SITÉM-MELLETT VIDÉKEK ISZIVÉSEK
KÜLDÖK VALASZTERKOT.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Gapsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
potéka
egy régiónak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedorrsólások bizonyult közszéneknél, oszánál és meghűléseknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatosan legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlán”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Nagyobb kötésünk folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a GRAMOFON LEMEZEK árát leszállíthattuk és ezentúl 485 16-*

Legjobb felvételi kétoldali lemezeket 4 koronáért szállíthatunk.

Kiváratra jegyzéket bérmentve küldünk:

Graner Testvérek, Csáktornya.

Globin

a legjobb crême cipők

tartós fényesítésére a bőrneműeket puhítja és hosszú időre megóvja. Mindenhol kapható.

Értesítés. Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy

férfi-, női- és gyermekcipő műhelyemet

a **szük-utcában** levő **KÜCSAN (volt Péterly-féle)** házba helyeztem át.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

B. pártfogásukat kérve, maradok

teljes tisztelettel

MESKO BÁLINT.

665 4-5

Szőlő-oltvány

szőlőveaszőről és berről NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉKEMET

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést a emellett sok szőlőkép van benne. Szőlő oltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből állandóan több millió készlet eladó. Olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél! közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím:

Szűcs Sándor Fia, szőlőtelepe

BINHARDIÓSZEG. 652 5-24

Steckenpferd-Liliumtejszappan

Legenyhebb szappan arcbőrre és széplő ellen jó hatással.

Mindenütt kapható!

960 37-40

MérlegHITELESÍTÉS

• **:: Mérlegjavítás ::**
Mérlegkészítés

A „Mértékhitelítésről” szóló törvény életbe lépése alkalomával van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tizedes, százados, tolös, súlyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legutányosabb árak mellett. **Minden mérleget műhelyemből hitelesítetve szállítok el**, úgy a műhelyemben javítottakat is. — A javítás végett hozzám be nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm. — A mérleg pontosságáért kezességét vállalok. — Munkáim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

— A nagyérdemű közönség megbízásait kérem —

Kohn Samu

668 21-24

épület-, mulakatos, drótfonógyáros és :: mérlegjavító ::

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kezegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutóri Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért, (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan és arc minden tisztáltsága** (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen pártatlan és csodálatosan ható szeret utánozzák. Természetes hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a felelős és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkre nem bízza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Uvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezegetni és használjunk oly szeret, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és **ártalmatlan szeret az arc szépségére és a szépség megőrzésére.** Ez a világhírű széplőtörzs a Földes-féle **Margit-Crème**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a széplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtrákt, mitesszert, arc- és kéz-vörösséget. Az arc ideális szép, **üde és ifju** lesz s amellet a Margit-Crém teljesen **ártalmatlan.**

Ára: kis tégely: **1 korona**, nagy tégely: **2 korona**, Margit-szappan **70 fillér** és Margit powder (fehér rózsas és crême színben): **korona 20 fillér**. Ezen szeret mind-egyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.**

Kapható: 506 8-8

Csáktornya PETHŐ JENŐI gyógyszerésztárában.

„3-4 korona”

állandó napi kereset.

Mindig szorgalmas egyéni keresetnek egy harisnyakötődébe. Könnyű, szép és állandó kereset saját otthonában.

Ingyen oktatás. **Távolság mellékes.** Munkájának átvétele önlök, állandóan biztosítva. Kérjen Ön azonnal ingyen utasítást a

„Magyar-keresztény Házi-lpar”

WIEN
XVI/4, Friedmannngasse 11/12.
Kérjük a címet olvashatóan írni.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és HITELSZÖVETKEZET

áruacsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bérekocsis-utca sarkán).

IV., Ferencziek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában).

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kizárva. ☉ Stíluszerű, modern lakberendezések.

☉☉ Jutányos árak! ☉☉ Szavatosság az áru minőségeért. ☉☉

☞ Az áruacsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak. ☞

668 3-16